

Huoltajan muistilista

Ennen hakua

Hakeutumisvelvoite

Jokaisella oppivelvollisella on hakeutumisvelvoite. Tämä tarkoittaa, että oppivelvollisuusikäisen nuoren, on hakeuduttava ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä toisen asteen koulutukseen, nivelvaiheen koulutukseen tai muuhun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan koulutukseen. Oppivelvollinen voi hakeutua koulutukseen yhteishaun tai jatkuvan haun kautta. Yhteishaku on perusopetuksen päättävän päähakuväylä.

Huoltajan kuuleminen

Huoltajaa tulee kuulla nuoren hakeutuessa koulutukseen. Peruskoulut voivat järjestää huoltajan kuulemisen päättämällään tavalla. Huoltajan kuuleminen voidaan toteuttaa esimerkiksi lähettämällä oppilaan hakemuksen tuloste vanhemmille allekirjoitettavaksi, jolla kuitataan hakutoiveet nähdynsi. Jos oppilas ilmoittaa huoltajan sähköpostiosoitteen yhteishaun hakemuksella, huoltaja saa sähköpostiinsa tiedon hakijan hakemuksesta. Tämä katsotaan myös huoltajan kuulemiseksi. Lievestuoreen koululla huoltajan kuuleminen tapahtuu myös paperisella hakusuunnitelma-lomakkeella, joka käy kotona allekirjoitettavana. Peruskoulun opinto-ohjaajalla on mahdollisuus nähdä ja tarkistaa hakijan yhteishaun hakutoiveet opiskelijavalintarekisteristä. Tarvittaessa opinto-ohjaaja voi kertoa hakijan hakutoiveet vanhemmille, jos he niitä tiedustelevat.

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku

Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaussa hakija voi hakea yhdellä hakulomakkeella yhtenä hakuaikana ammatillisiin perustutkintoihin, lukioihin, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään ammatilliseen koulutukseen, TUVA-koulutukseen, TELMA-koulutukseen tai kansanopistojen oppivelvolliselle tarkoitettuihin vapaan sivistystyön linjoille.

Yhteishaku järjestetään **18.2.–18.3.2025**.

[Katso perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaun koulutustarjonta](#)

[Lisätietoa yhteishausta](#)

Yhteishaussa mukana olevat koulutukset

Yhteishaussa mukana olevat koulutukset löytyvät osoitteesta opintopolku.fi. Ennen hakua hakulomakkeen täyttämistä voi harjoitella nettisivuilta löytyvällä harjoitteluhakulomakkeella (demo-lomake). Demo on käytössä **17.2.2025** asti.

Harkintaan perustuva valinta

Hakijalla voi olla jokin erityinen henkilökohtainen syy, jonka vuoksi hän hakee harkintaan perustuvassa valinnassa (oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt tai riittämätön tutkintokielen kielitaito) ammatilliseen koulutukseen. Kaikki perustelut ja todistukset on lähetettävä hakuaikana kaikkiin niihin oppilaitoksiin, joihin hän hakee harkintaan perustuvan valinnan menettelyllä.

Jos hakija on opiskellut sekä äidinkielen että matematiikan oppimäärän yksilöllistettynä, hän hakee automaattisesti harkinnanvaraisessa valinnassa. Tämä tarkoittaa sitä, että koulutuksen järjestäjä arvioi erikseen hakijan valinnan, koulutustarpeen ja edellytykset suoriutua opinnoista, eikä hakijalle lasketa valintapisteitä.

Hakuaikana

Yhteishaun periaatteet

Yhteishaun hakulomake täytetään osoitteessa Opintopolku.fi. Hakuaika on **18.2.–18.3.2025 klo 15** asti.

Hakija voi hakea yhdellä hakemuksella 1–7 hakutoiveeseen. Hakija asettaa hakutoiveet mieluisuusjärjestykseen. Järjestys kannattaa miettiä tarkkaan, sillä hakija valitaan ylimpään hakutoiveeseen mihin hänen valintamenestyksensä riittää. Alemmat hakutoiveet peruuntuvat automaattisesti.

Hakulomakkeen täyttämisestä

Hakija täyttää hakulomakkeen omilla yhteystiedoillaan. Nettihaku tarkistaa, että kaikki tarvittavat tiedot on syötetty, ja antaa hakijalle tarvittaessa ohjausta lomakkeen jokaisessa kohdassa. Hakijan ei tarvitse täyttää arvosanoja hakemukselle, vaan ne saadaan suoraan oppilaitoksesta. Hakulomakkeen tiedot tallennetaan ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaun hakijarekisteriin.

Hakijan kannattaa täyttää hakulomakkeelle oma sähköposti sekä huoltajan (1–2 huoltajaa) nimi, puhelinnumero ja sähköposti. Sähköpostiosoite on tärkeä, sillä hakija saa hakemuksen perillemenosta viestin sähköpostiinsa. Huoltaja saa huollettavan hakemuksen perillemenosta sähköpostiviestin, jos hakija on antanut hakulomakkeella huoltajan sähköpostiosoitteen.

Hakijalta voidaan pyytää hakulomakkeen lisäksi liitteitä, jos hän hakee harkinnanvaraisessa valinnassa, erityisoppilaitokseen tai musiikkialan koulutukseen. Ohjeet liitteiden toimittamiseen kerrotaan hakulomakkeella sekä hakijalle ja huoltajalle lähetettävässä sähköpostiviestissä.

Hakutoiveiden muuttaminen

Hakutoiveita ja hakutoivejärjestystä voi muuttaa vain hakuaikana. Hakija voi tehdä muutoksia hakutoiveisiinsa muokkauslinkin kautta, jonka hakija saa sähköpostiinsa hakemuksen vahvistusviestin mukana. Jos hakija tekee muutoksia, muutoksista lähtee aina viesti myös huoltajan sähköpostiin. Huoltaja ei voi muuttaa hakijan hakutoiveita. Jos hakijalla ei ole sähköpostia käytössä, hakutoivemuutoksen voi tehdä myös kirjallisesti Opetushallituksen neuvontapalveluun tai vahvasti tunnistautumalla Oma Opintopolku - palvelussa.

[Lue lisää hakulomakkeesta ja hakutoivemuutoksista.](#)

Hakuajan jälkeen

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

Oppilaitokset voivat järjestää pääsy- ja soveltuvuuskokeita. Hakija saa erikseen kutsun kokeeseen. Jos hakijalla on useita saman alan hakutoiveita, hän saa kutsun vain ylimpään hakutoiveeseen, jonka tulos käy kaikkiin hakutoiveisiin. Tietyissä poikkeustapauksissa (esim. kulttuurialan koulutukset) hakija kutsutaan erikseen pääsykokeeseen jokaiseen

hakutoiveeseen. Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla hyväksytyksi kyseiseen koulutukseen. Tietyissä koulutuksissa, joissa on turvallisuusvaatimuksia, hakija voidaan jättää valitsematta koulutukseen, jos hän saa 0 pistettä kokeesta.

[Lue lisää valintaperusteista ja pääsykokeista.](#)

Opiskelijavalinnat

Miten opiskelijat valitaan?

Ammatilliseen koulutukseen opiskelijoita valittaessa noudatetaan valtakunnallisia valintaperusteita. Valintaperusteet löytyvät täältä. Lukion opiskelijavalinnassa noudatetaan valtakunnallisia valintaperusteita. [Lue lisää valintaperusteista.](#)

Erityisoppilaitoksiin, TUVA-koulutukseen sekä oppivelvollisten opistovuosi -koulutukseen oppilaitokset päättävät valintaperusteista. Valintaperusteista löytyy tietoa Opintopolusta koulutusten tiedoista sekä oppilaitosten omilta nettisivuilta.

Terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

Koulutusvalintaa pohdittaessa on mietittävä myös hakijan terveydentilaa. Lähtökohtana on, että terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

Hakijalta voidaan kysyä hakulomakkeella, onko hänellä terveydellisiä seikkoja, joilla voi olla vaikutusta opiskelijavalintaan. Oppilaitos voi pyytää tarvittaessa hakijalta lisätietoja. Koulun opinto-ohjaaja ja terveydenhoitaja voivat auttaa terveydentilapohdinnoissa. [Lisätietoa terveydentilavaatimuksista.](#)

Valintojen jälkeen

Opiskelijavalinnasta ilmoittaminen

Oppilaitokset päättävät opiskelijavalinnasta ja ilmoittavat valintojen tulokset hakijoille kirjeitse aikaisintaan **12.6.2025**.

Opetushallitus lähettää kaikille sähköpostiosoitteensa ilmoittaneille sähköpostiin opiskelijavalintojen tulokset. Jos hakija jää ilman opiskelupaikkaa, hänelle lähetetään lisäksi kirjepostina jälkiohjauskirje, jossa on tiedot opiskelijavalintojen tuloksista ja ohjeita jatkoa varten.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Opiskelijan tulee mahdollisimman pian tuloksen saatuaan ottaa opiskelupaikka vastaan, mutta viimeistään **26.6.2025**. Hyväksytty hakija saa sähköpostiinsa linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan. Oppilaitokset voivat edelleen edellyttää, että hyväksytty hakija ilmoittaa paikan vastaanottamisesta lisäksi oppilaitokseen (oppilaitoksen ohjeistamalla tavalla).

Jos hakija ei saa opiskelupaikkaa

Jatkuvat haut

Oppilaitokset järjestävät omia jatkuvia hakuja sekä vapaaksi jääneille että vapautuville opiskelupaikoille. Jatkuvissa hauissa oppilaitokset päättävät hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista. Lisää tietoa jatkuvista hauista löytyy täältä: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/jatkuva-haku-perusopetuksen-jalkeiseen-koulutukseen>

Oppivelvollisen ohjausvastuu

Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjä jatkaa myös kevätlukukauden koulutyön päätyttyä ohjausta, jotta oppivelvollinen voisi hakea opiskelupaikkaa yhteishaun jälkeisessä jatkuvassa haussa. Jos oppivelvollinen nuori vielä kesän jälkeen on ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää aloittamansa opinnot, ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy perusopetuksen tai koulutuksen järjestäjän ilmoituksen perusteella nuoren asuinkunnalle.

Lisätietoja

Tietoja koulutustarjonnasta ja koulutukseen hakeutumisesta saa

- peruskoulujen opinto-ohjaajilta
- lukioista ja ammatillisista oppilaitoksista
- Opintopolku.fi [koulutustarjonnasta](#)

Opintopolun hakuneuvonta

Lisätietoja ja neuvontaa Opintopolun hakuneuvonnasta:

Sähköpostiosoite: neuvonta@opintopolku.fi (hakijat)

Puhelinnumero: 029 533 1010